

Aan de Gemeenteraad van de Gemeente Ridderkerk

Uw brief van: Ons kenmerk: 108548
Uw kenmerk: Contact: J. Wouda
Bijlage(n): 1 Doorkiesnummer:
E-mailadres: j.wouda@bar-organisatie.nl
Datum:

4 OKT 2019

Betreft: Nieuwe spelregels Social Return on Investment (SRoI)

Geachte raadsleden,

Inleiding

Op 16 juli 2019 is het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Ridderkerk vastgesteld. Uitgangspunt in dit nieuwe beleid is onder andere om op een maatschappelijk verantwoorde manier in te kopen. Social Return on Investment (SRoI) speelt hierbij een grote rol. Met het opnemen van een SRoI verplichting in het bestek regelen we dat een opdrachtnemer die de aanbesteding wint, verplicht wordt een bijdrage te leveren aan een sociale doelstelling van de gemeente. Met het instrument social return stimuleert de gemeente via de eigen inkoopopdracht werkgevers (opdrachtnemers) om bij te dragen aan de arbeidsparticipatie van kwetsbare werkzoekenden op de arbeidsmarkt. Dit kan door het aanbieden van betaald werk, stageplaatsen, orders voor Sociale werkvoorziening bedrijven of het uitvoeren van een maatschappelijke activiteit (gastles, bedrijfsbezoek, etc.). Social return kan hierbij worden toegepast op inkoopopdrachten vanaf 50.000 euro.

Eind juni 2016 hebben de twintig wethouders uit de arbeidsmarktregio Rijnmond ervoor gekozen om een gezamenlijk regionale standaardbestektekst voor SRoI te realiseren. Deze samenwerking heeft geleid tot één gezamenlijke aanpak op het gebied van SRoI. De spelregels zijn sinds 2016 daarmee al regionaal vastgesteld. Een herijking van dit reeds bestaande regionale protocol is nodig om de impact van social return (verder) te vergroten. Een herijking is ook nodig om antwoord te kunnen blijven geven op de (veranderende) vraag van de markt en het profiel van werkzoekenden.

De arbeidsmarkt verandert snel en is dynamisch. Ondanks de positieve economische ontwikkelingen en een arbeidsmarkt waarin de vraag naar medewerkers hoger is dan het aanbod, zien we dat er mensen langs de zijlijn blijven staan of niet naar hun volledig potentieel kunnen werken. Vraag en aanbod sluiten niet goed op elkaar aan. Dat zien we ook terug bij de invulling van social return verplichtingen door werkgevers. Het wordt steeds moeilijker om een goede match te maken tussen vraag en aanbod. Werkzoekenden zijn in veel gevallen niet (meer) direct plaatsbaar op beschikbare vacatures. Veel uitkeringsgerechtigden moeten nog flinke stappen zetten in hun ontwikkeling voordat zij een gelijke concurrentiepositie hebben met andere werkzoekenden op de arbeidsmarkt. Dat willen we doorbreken. Mens- en arbeidsontwikkeling, begeleiding en nazorg op de werkvloer, het wegnemen van financiële drempels naar (parttime) werk zijn daarin belangrijke voorwaarden.

Wat gaan we doen?

Het gaat hier om een wijziging van de al bestaande spelregels uit 2016. In regionaal verband zijn de spelregels herzien en aangepast. Daarnaast streven we naar verdere harmonisatie van de toepassing van social return in de arbeidsmarktregio. De regionale standaard voor SRoI maakt het mogelijk dat de

samenwerking binnen de regio Rijnmond verder wordt versterkt en dat bedrijven die zakendoen met meerdere gemeenten (binnen de regio) te maken hebben met dezelfde richtlijnen en verplichtingen. Op 3 juli 2019 zijn de nieuwe spelregels voorlopig vastgesteld door het regionaal bestuurlijk overleg. Op 2 oktober 2019 worden de spelregels naar verwachting definitief vastgesteld.

Inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Ridderkerk

In het inkoopbeleid van de gemeente Ridderkerk worden de volgende uitgangspunten gehanteerd betreffende SRoI:

- De gemeente Ridderkerk past social return toe bij alle inkoopopdrachten boven de €50.000, hiervan kan slechts afgeweken worden bij een deugdelijke motivatie;
- De waarde van de opdracht dient te worden bepaald voor de totale opdracht (alle kostencomponenten van de aanbesteding dienen bij elkaar geteld te worden);
- De gemeente beoogt een minimumpercentage van 5% van de opdrachtsom (of meer indien passend bij de omvang en aard van de opdracht) te laten verrichten in alle aanbestedingen met een waarde van €50.000;
- Indien de arbeidscomponent bij een opdracht relatief klein is (t.o.v. de leveringscomponent), kan in overleg met de SROI-coördinator gemotiveerd worden afgeweken van dit minimumpercentage;
- De social return verplichting kan worden ingevuld door middel van de mogelijkheden zoals vastgelegd in de regionale standaard bestektekst uit de arbeidsmarktregio Rijnmond en dient binnen de vastgelegde contractperiode te worden uitgevoerd conform de overeenkomst.

Door het laatste uitgangspunt expliciet op te nemen in het inkoopbeleid, sluit de gemeente Ridderkerk aan bij de regionale spelregels vastgesteld door de arbeidsmarktregio. De nieuw vast te stellen spelregels zijn hiermee een aanvulling op het onlangs vastgestelde inkoopbeleid van de gemeente Ridderkerk.

Herijking spelregels SRoI

In de arbeidsmarktregio Rijnmond zien we ondanks de groei van de economie en de krapte op de arbeidsmarkt, dat uitkeringsgerechtigden steeds minder makkelijk aan een baan komen. Het maken van een goede match tussen vraag naar en aanbod van werkzoekenden is in bepaalde sectoren steeds moeilijker geworden. Met het instrument social return kan de gemeente via de eigen inkoopopdrachten werkgevers (opdrachtnemers) stimuleren om bij te dragen aan de arbeidsparticipatie van de kwetsbare groep werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Met de toegepaste wijzigingen wordt o.a. beoogt meer ruimte te creëren voor het plaatsen van personen met een arbeidsbeperking. Met het toevoegen van arbeidsontwikkeling krijgen werkgevers de mogelijkheid te investeren in (sectorspecifieke) scholing en training van medewerkers. Contracten die langer dan een jaar doorlopen worden in de nieuwe spelregels hoger gewaardeerd. Daarmee worden plaatsingen duurzamer en de concurrentiepositie van uitkeringsgerechtigde werkzoekenden op de arbeidsmarkt vergroot.

Naast de behoefte aan flexibiliteit en maatwerk, willen werkgevers ook bredere maatschappelijke impact kunnen maken. Hetzelfde geldt voor het plaatsen van een inkooporder. De nieuwe spelregels maken het mogelijk om de social return verplichting in te vullen met het plaatsen van (aan de eigen opdracht gerelateerde) inkoopopdrachten bij sociale ondernemers. Dat was tot nu toe alleen mogelijk bij erkende sociale werkplaats bedrijven.

De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Het waarderen van arbeidsontwikkeling als invulling van de social return verplichting. Opdrachtnemers krijgen de mogelijkheid om scholing en training van werknemers mee te laten tellen voor de social return verplichting. Het stimuleert de werkgever te investeren in de arbeidsontwikkeling van de werknemer uit de doelgroep social return en bevordert de duurzame inzet op langere termijn. Arbeidsontwikkeling telt alleen mee als deze is gekoppeld aan een dienstverband van de werknemer uit de doelgroep social return.
- Het aanpassen van doelgroepen en tarieven. Gelet op de afstand tot de arbeidsmarkt wordt het in dienst nemen van de doelgroep Participatiewet hoger gewaardeerd en is er een lagere waardering voor de doelgroep WW.
- Het belonen van het duurzaam inzetten van doelgroepen. Werkzoekenden met een uitkering mogen voortaan 104 weken na laatste verkregen uitkering worden opgevoerd. Dit is tweemaal zo lang als voorheen. Ongewijzigd blijft dat arbeidsbeperkte werkzoekenden meetellen voor de duur van de opdracht. Dat geldt ook voor leerlingen; zij worden opgevoerd voor de duur van de opleiding. Daarnaast wordt het langer dan 52 weken in dienst nemen van een medewerker aanvullend gewaardeerd.
- Het waarderen van activiteiten die bredere maatschappelijke opgaven ondersteunen. Het betreft het verrichten van activiteiten door opdrachtnemers die bijdragen aan het terugdringen van de schulden- en armoedeproblematiek, laaggeletterdheid, etc. Tot op heden was dit beperkt tot activiteiten die direct betrekking hadden op arbeidsparticipatie
- De mogelijkheid om naast inkooporders bij sociale werkvoorziening bedrijven, ook inkoopopdrachten te plaatsen bij sociale ondernemers. Opdrachtnemers kunnen een deel van de social return verplichting in het vervolg ook voldoen door het plaatsen van een inkoopopdracht bij een sociale onderneming.

In bijlage 1 treft u de volledige tekst van de regionale spelregels aan.

Continuïteit en harmonisatie

Elke gemeente in Nederland is aangesloten bij een arbeidsmarktregio. In Nederland zijn er in totaal 35 arbeidsmarktregio's. Vanuit deze arbeidsmarktregio's geven de gemeenten en het UWV de dienstverlening aan werkgevers en werkzoekende vorm. De gemeente Ridderkerk is aangesloten bij de arbeidsmarktregio Rijnmond. Hierbij zijn ook de volgende gemeenten aangesloten: Barendrecht, Albrandswaard, Rotterdam, Hoeksche waard, Nissewaard, Capelle aan den IJssel, Zuidplas, Brielle, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Maassluis, Schiedam, Vlaardingen en Westvoorne. Door samen te werken in de regio, is er meer kans om een goede werkplek te vinden voor de inwoners van Ridderkerk en omgekeerd is er voor de werkgevers in Ridderkerk een ruimer aanbod aan werkzoekenden. Dit zorgt voor meer duurzame uitstroom, omdat er een ruimer aanbod is aan werkplekken. Vanuit de gemeente Ridderkerk zijn er accountmanagers aangesloten bij het Werkgeversservicepunt Rijnmond (WSPR) die de Ridderkerkse werkzoekenden onder de aandacht brengen bij werkgevers in de gehele regio. Hierbij is wel het uitgangspunt om werkzoekenden te plaatsen bij lokale Ridderkerkse werkgevers. Mocht hier geen match zijn, dan is er de mogelijkheid om regio breed te kijken.

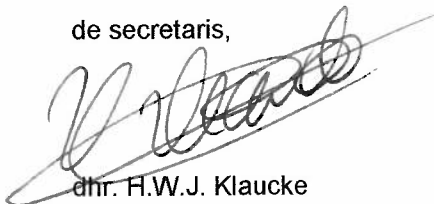
Om werkgevers binnen de arbeidsmarktregio transparant en eenduidig te kunnen bedienen, wordt in de arbeidsmarktregio gewerkt aan verdere harmonisatie. Alle gemeenten hanteren dezelfde spelregels. Uiterlijk 2020 werken alle regiogemeenten met hetzelfde registratiesysteem. Gezamenlijk maken de regiogemeenten een plan van aanpak om de realisatie van social return in de regio te vergroten. Dit plan is eind 2019 gereed. Tenslotte wordt vanuit het WSPR gewerkt aan één regionaal coördinatiepunt voor social return.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

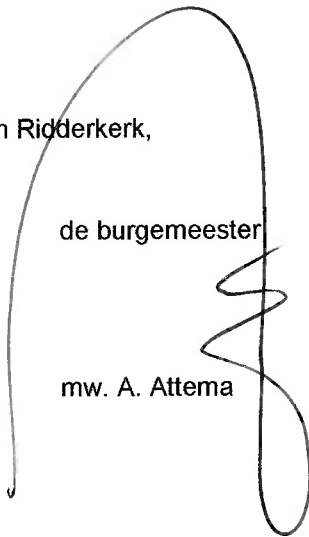
Het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,

de secretaris,

dh. H.W.J. Klaucke

de burgemeester

mw. A. Attema